

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quo iure, quæ peccata, & à quibus reseruari possint. §. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

Quocirca nomine penarum, vt à censuris, & sententiis distinguuntur, veniunt intelligendæ penæ non temporales, sed spirituales, quæ in vindictâ alicuius delicti fidelibus à iure, vel ab homine fuerint impostæ arbitrio imponentes remittendæ, qualis esset prohibitio ab Ecclesiâ ingressu, à communiōne, ab officio aliquo diuino, & similes. Sic Suar. 1. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. c. 2. à n. 41.

17. Sed an prædicta absolutio à sententiis, censuris, & penis extra sacramentum Pœnitentiæ impendi possit, controuersia est latius decidenda in tract. de Bulla Cruciatâ, in qua affirmatiuam partem defendimus. Sed in præsentî est specialis difficultas, eò quod priuilegium conceditur sub illis verbis, *auditis eorum confessionibus*, quæ in Bulla Cruciatâ non continentur: quæ verba manifestè indicant absolutionem dari non posse, quin confessio præcedat, & consequenter extra sacramentum Pœnitentiæ. Et ita sustinetur tanquam tutius Nauarr. c. 26. n. 31. Cordub. sum. quæst. 19. c. 187.

18. Cæterum negari non potest, tutius esse, absolutionem à censuris à iure, vel ab homine, & à quibusvis penis in sacramento Pœnitentiæ vi prædicti priuilegij concedi debere: quia in hac concessione nullum adest periculum: aliter verò sub opinione positum est, an valeat absolutio. Quapropter Suar. 1. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. num. 26. nec consulti, nec permittit, absque rationabili causa extra sacramentum pœnitentiæ absolutionem prædictam concedi. Verum, spectato iuris rigore, censeo cum ipso Suar. *suprà*, c. de legib. lib. 8. cap. 6. num. 15. c. 16. Rodrig. 1. 1. quæst. regular. quæst. 61. art. 7. Henriq. lib. 7. cap. 13. num. 2. & cap. 30. num. 6. Auila 2. p. de censur. cap. 7. dub. 13. Coninch. disp. 14. dub. 16. num. 153. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. quæst. 3. concl. 4. probabilius esse, validè, & licitè extra sacramentum concedi posse: quia, cum hoc priuilegium sit à principe, & in animarum fauorem, non est, cut eius vsus ad solum pœnitentiæ sacramentum restringatur, præcipuè cum illa verba, *auditis eorum confessionibus*, ad eam restrictionem non obligent. Sunt etenim illa verba generalia, quæ aptari debent ad confessionem, tum sacramentalem, sicuti verbum absoluedi, & iniungendi pœnitentiam salutarem necessariò aptatur peccatorum absolutioni, quæ sacramentalis est, & censurarum absolutioni, quæ sacramentalis non est. Datur autem simul vtrique potestas, ratione commodioris vsus, & quia frequenter vtriusque potestatis vsus coniungitur, non, quia necessariò vtrique potestas simul exercenda sit, cum sæpè conueniat, absolutionem à censuris ab absolutione à peccatis diuidere; sæpèque absolutio à peccatis absque absolutione à censuris concedatur: quia non adsunt censuræ absoluedæ.

19. Illud verò pro certo affirmat, & meritò Suar. *dicto* c. 2. n. 28. te posse absolutionem à censuris concedere, recedenti à contumacia, & parti, seu Ecclesiæ satisfaciens, acceptanti, que pœnitentiam sibi iniunctam; tamen solum ex parte eorum peccata sacramentaliter audieris; neque intendas ab eis absoluede; vel, quia ipse non valet confessionem integram facere, vel tu nequis eam excipere, vel oportet in dies differre, cum tamen non debeat censuris esse ligatum: quia sufficienter satisfacis verbis indulti: siquidem absolutionem à censuris non præstas, nisi audita confessione sacramentali. Et licet hæc confessio sacramentalis ob absolutionem sacramentalem subsequendam exigatur, non est opus semper immediatè subsequi, præcipuè cum dimidia illa confessione, & censurarum absolutione disponi pœnitens possit ad absolutionem sacramentalem obtinendam.

20. Additur in prædicto decreto, vt solum pro foro conscientia, & pœnitentiæ; & non pro foro externo, & iudiciali, quod qualiter intelligendum est, dixi tract. de legib. disp. 16. de dispensationib. pun. 15. §. 1. num. 3. & tract. de fide, disp. 4. punct. 3. §. 1. c. 2. & latius dicemus tract. de excommunicat. Vide Suar. *dicto* tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. à numero. 32.

21. Ad extremum aduerte, facultatem delegatam administrandi hoc sacramentum, vel eligendi, qui illud ministret, siue sit gratia facta comparatione plurium, siue vnus singularis personæ, morte delegantis non perire, iuxta ea, quæ late diximus tract. de legib. disp. 4. de priuileg. pun. 16. §. 4.

22. Superest duplex quæstio. Prima, an Religiosus, qui inficio, vel inuito Praelato se Episcopo præsentaret, & ab eo approbationem, & licentiam audiendi confessiones obrineret, posset validè, & licitè ea licentia vti, seu per Bullam Cruciatæ eligi. Videtur posse: quia ea licentia, vt pote concessa ab Episcopo, vel Pontifice, regulari praelato superioribus, non videtur posse à Praelato regulari restringi, aut limitari.

23. Cæterum dicendum est, illicitè prædictum Religiosum iis facultatibus vti: nam esto Praelatus regularis iurisdictionem Episcopalem, vel pontificiam derogare, aut minuere non possit, potest tamen ob votum obedientiæ, ratione cuius Religiosus suo Praelato subditur in iis, quæ ad rectam sui instituti gubernationem pertinent, prædictæ iurisdictionis vsum moderari, vel impedire: sicuti ex recepta in omnibus Religiosis consuetudine impeditur sub graui culpa cen-

tur, dum à proprio Praelato non fuerit approbatus. Atque ita sustinetur Rodrig. 1. 1. regul. qq. 9. 60. art. 1. c. 3. Mirand. in man. Praelat. 1. 1. quæst. 45. art. 12. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 10. q. 1. vers. Sed dubitabis num. 19. At si prædictus Religiosus iurisdictione Episcopali, vel pontificia sibi concessa vtratur, de facto validè erunt absolutiones ab eo impendæ: iuxta iurisdictionem acceptam, vt pote qui Ordinem sacerdotalem, & iurisdictionem habet.

24. Excipienda tamen est Religio Ordinis Prædicatorum, in qua iuxta Breue Iulij III. relatū ab Eman. Rodrig. & Mirand. *suprà*, annullantur omnes iurisdictionum concessiones pro confessionibus audiendis, quæ sine licentia Praelatorum ab Episcopo, seu aliis Ordinariis fuerint obtentæ: quod Breue testatur Rodrig. fuisse ab ipsa Religione acceptatum in Capitulo Generali Salmaticæ celebrato, & virtute illius fuerunt irritatæ confessiones, quæ sine licentia superiorum virtute iurisdictionis ab Episcopo concessæ fuerint. Confessiones verò factæ virtute Cruciatæ, alteri vsu priuilegij pœnitentiæ ibi non irritantur, quinimò excipiuntur licentiæ manu Papæ, aut de consensu Cardinalis protectoris, vel Viceprotectoris signatæ. Quoad alias Religiones non constat prædictum Breue Iulij III. receptum esse, nec virtute illius annullatæ esse confessiones iurisdictionem habent. Verum, si in aliqua peccata ex his, quæ pœnitens confitetur, sic dubiam iurisdictionem habeas, vt non valeas de iurisdictione probabile iudicium habere, nequaquam (extra grauem, & vt gentem necessitatem, qualis esset, si pœnitens precepto annuæ Confessionis obligaretur, vel absque nota non posset communionem differre) sacramentum administrare potes, quia ab illis peccatis fortè solum indirectè absoluis, quod vitare debes, quoad possis, & reuerentiam sacramenti, & integritatem illius. Sic Suarez disp. 26. de pen. sect. 6. Coninch. disp. 8. dub. 6. concl. 3. Vnde si in casu necessitatis sic sacramentum ministras, debes monere pœnitentem de obligatione quam habet, confitendi ea peccata sacerdoti, qui iurisdictionem certam habeat, cum quilibet fidelis obligatus sit directam à peccatis absolutionem obtinere, sicuti notauit Coninch. *dicta* disp. 8. dub. 6. in fine.

25. Secunda quæstio, an cum iurisdictione delegata dubia possis Pœnitentiæ Sacramentum ministrare. Et quidem, si in nulla peccata, quæ pœnitens confitetur, iurisdictionem moraliter certam non habeas, illicite extra causam grauis necessitatis Sacramentum ministras: quia periculo irritandi sacramentum te exponeres. At hic casus, vt bene aduertit Coninch. disp. 8. de pœnit. dub. 6. concl. 1. vix est possibilis; siquidem frequenter pœnitentes aliqua peccata venialia, vel mortalia aliàs legitime confessæ confiteri solent, in quæ omnes sacerdotes certam iurisdictionem habent. Verum, si in aliqua peccata ex his, quæ pœnitens confitetur, sic dubiam iurisdictionem habeas, vt non valeas de iurisdictione probabile iudicium habere, nequaquam (extra grauem, & vt gentem necessitatem, qualis esset, si pœnitens precepto annuæ Confessionis obligaretur, vel absque nota non posset communionem differre) sacramentum administrare potes, quia ab illis peccatis fortè solum indirectè absoluis, quod vitare debes, quoad possis, & reuerentiam sacramenti, & integritatem illius. Sic Suarez disp. 26. de pen. sect. 6. Coninch. disp. 8. dub. 6. concl. 3. Vnde si in casu necessitatis sic sacramentum ministras, debes monere pœnitentem de obligatione quam habet, confitendi ea peccata sacerdoti, qui iurisdictionem certam habeat, cum quilibet fidelis obligatus sit directam à peccatis absolutionem obtinere, sicuti notauit Coninch. *dicta* disp. 8. dub. 6. in fine.

Notanter dixi, si probabile iudicium de iurisdictione non habeas. Nam eo iudicio stante, rectè potes sacramentum ministrare, vt docui tract. de conscient. disp. 2. pun. 5. neque ibi dictis aliquid addendum occurrit.

P V N C T V M X V.

De casuum reseruatione.

§. I.

Quo iure, quæ peccata, & à quibus re-
seruari possint?

1. Reseruatio conuenientissima est.
2. Reseruatior absque causa valet.
3. Reseruatior aliquorum venialium nunquam fit, neque expediret fieri.
4. Peccata inuenta, neque reseruantur, neque expedit reseruari.
5. Quid Clemens VIII. statuerit in Religionibus.
6. Superiores possunt aliquibus peccatis amittere excommunicationem, & eius absolutionem sibi reseruare.
7. Satisfit cuiusdam obiectioni.

1. Superior peccata reseruat, cum illorum absolutionem sibi appropriat, nec aliis inferioribus committit. Esse autem conuenientissimum, vt superiores aliquorum peccatorum absolutionem sibi reseruent; tum, vt grauiora, atrocioraque crimina exactius iudicentur, vt melius corrigi possint, efficaciusque remedium illis adhibeatur; tum, vt fideles ab illis committendis eò se diligentius contineant, quò difficultius illorum absolutionem obtinere possint. Synod. T. id. c. sess. 14. cap. 7. declarat. Debet tamen reseruatior cedere in delictum vtilitatem: hæc enim est, quæ primò, & per se in omni reseruatione spectatur. Nam, vt inquit Concilium *suprà*, non in destructionem, sed in edificationem potestas reseruandi superioribus

ribus concessa est. Quocirca superior, qui potius in subdito- rum perniciem, quam in illorum fauorem (quod praesumen- dum non est) casus sibi reseruaret, grauius peccaret: quia & subditos irrationabiliter grauaret; & difficilem sacramenti vsum redderet.

2. Sed, an ea reseruatō absque causa effectum habeat, satis est apud Doctores controuersum, vt videri potest apud Suarez tom. 4. de poenitent. disputat. 29. section. 4. Et quidem, si verum esset, omnem iurisdictionem non solum Pontificis, sed Episcoporum, & Parochorum à iure diuino immediate provenire, tamen Pontifici subordinatam; nullatenus valida esset reseruatō irrationabilis à Pontifice, vel Episcopo facta. At, quia verius existimauimus, solum iurisdictionem pontifi- ciam in omnes fideles à Christo immediate manasse: ex il- la verò ad Episcopos, deinde ad Parochos, iuxta Pontificis voluntatem descendere, si de facto Pontifex Episcoporum potestatem velle restringere, & Episcopi vellent potestatem parochorum limitare, plusquam par est, restricta, & limitata erit. Atque ita docent Fagund. de secundo Eccl. praepcepto, lib. 8. cap. 1. n. 25. Suar. disp. 29. sect. 4. Aegid. de Coninch. disp. 8. de poe- nitent. dub. 11. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 12. n. 5. q. 3. & alij apud ipsos.

3. Ex his inferitur, etsi aliquorum peccatorum venialium abolitionem sibi reseruare possit Pontifex, cum omnis iurisdictione in alios Praelatos à Pontifice deriuetur, vt docent Sua- rez disp. 29. section. 3. Aegid. de Coninch. disp. 8. dub. 11. n. 80. inu- tilis tamen esset ea reseruatō; partim, quia sine eorum ma- nifestatione absolutio sacramentalis obtineri potest partim, quia alia via, quam Sacramento, illorum venia potest impet- rari. Episcopus verò, aliisque Praelatos Pontificis inferiores, venis credo, nullius peccati venialis abolitionem reseruare posse: quia vniuersali Ecclesiae consuetudine, quam nullus Praelatus inferior Pontifici derogare, aut limitare potest, omnibus sacerdotibus concessa est potestas à peccatis venia- libus absoluedi, sicuti notat Coninch. supra, Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 12. n. 3. concl. 2.

4. Secundò inferitur, etsi Pontifex, imò Episcopus, ali- que Praelati peccata mortalia interna reseruare possint, cum à Pontifice omnes Episcopi, & ab Episcopis omnes parochi iurisdictionem accipiant; & ea reseruatō nunquam facta est, neque expediri fieri: quippe ad gubernationem Ecclesiae, quae praecipue exteriora respicit, vtilis esse non potest. Atque ita docent Suar. disp. 19. sect. 3. Henriquez lib. 6. cap. 14. §. 5. Sanch. lib. 2. sum. cap. 8. num. 4. Coninch. disput. 8. de poenitent. dub. 11. num. 79. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 12. n. 5. Valq. quasi. 91. art. 3. dub. 3. & alij apud ipsos. Quocirca solum peccata exter- na mortalia, non quidem omnia, sed atrociora, & grauiora re- seruati expedit.

5. Verum, quia in Religionibus, vt ipse statum perfectio- nis profitentibus, timere poterat, ne eorum Praelati nimiam calum reseruationem constituerent, Clemens VIII. quod- dam motu proprio, edito anno 1593. prouidit, ne vltra vnde- cim casus, quos ibi enumerat, & puncto sequenti refere- mus, possent Praelati alios sibi reseruare, nisi de consensu generalis Capituli, vel Congregationis prouincialis: in quo decreto, vt bene aduertit Suarez tom. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 18. numer. 14. nullum est verbum superioribus praeci- piens horum, vel alicuius ex illis casus reseruationem; sed praepceptum est, ne alij, quam ibi designati, reseruentur, nisi de consensu Capituli generalis, vel prouincialis: illos ve- ro casus, & quemlibet illorum, tum Generali in toto Ordine, tum Prouinciali in sua prouincia, tum Praelato conuen- tuali in suo Conuentu permittit reseruare, si alias potesta- tem reseruandi habeant. Quod dixerim propter Societa- tem, in qua sola Congregatio generalis, non prouincialis, reseruandi potestate gaudet: quia sola ipsa, & non prouin- cialis potestatem iurisdictionis habet, vt dicitur canon. 15. Congregat. §. & tradit Suarez tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 8. c. 5. num. 4.

6. Solum est graue dubium, an superiores possint alicui peccato, praeter supradicta designata, excommunicationem annexere, cuius abolitionem sibi reseruare. Affirmat, & sa- tis probabiliter Suarez dicto 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 18. in fine, num. 17. Fagund. de secundo Eccl. praepcepto lib. 8. cap. 4. n. 5. Quia Pontifex solum reseruationem alterius peccati à desi- gnatis prohibuit, non censuram, quae à peccato est distincta: & à diuersis, praecipue in materia odiosa, non est facienda illa- tio. Alias nequirer Praelatus, sub poena excommunicationis specialiter late praecipere Religioso ieiunium, vel aliam regu- larem obseruantiam contra communem vsum, & proximam Religionum, in quibus haec singularia praepcepta sub censura feruntur: siquidem posita ea excommunicatione nequit alius à superiore transgressorem absolueret, cum nemini data sit potestas absoluedi à censura per speciale sententiam lata, nisi ei, qui censuram tulit, vel illius superiori. Quod si non obstante Clementis prohibitione potest superior excom- municationem per sententiam speciale delicto annexere,

Ter. de Castro. Sum. Mor. Pars IV.

cuius absolutio sibi est de iure reseruata, eadem ratione poterit excommunicationem per sententiam generalem ferre; cuius absolutioem sibi speciali decreto reseruet, cum huius reseruatō distincta sit à peccati reseruatione pontificio de- creto interdicta.

7. Neque obstat ex reseruatione censura peccatum re- seruatum esse: quia eo casu solum est reseruatum per acci- dens, quatenus nemo potest licite à peccatis absolui, quin prius à censura absoluitur; sed non est reseruatum per se, si- euti solent esse reseruata peccata, tamen censuram annexam habeant. Quocirca, si bona fide poenitens confiteatur alias habenti iurisdictionem, peccata, quae per se non reseruantur, sed solum per accidens occasione censura; ab illis absolue- tur, tamen à censura non fuerit absolutus. Secus verò est dicendum, si confiteatur peccata, quae per se, & immediate reseruantur, sicuti docuit Sanch. lib. 2. sum. cap. 8. nu- mer. 5. Suarez disputat. 29. section. 3. num. 8. Coninch. dispu- tat. 8. de poenitent. dub. 11. num. 83. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 12. n. 2. Fagundez de secundo Eccl. praepcepto, lib. 8. cap. 1. n. 3.

§. II.

Quae peccata reseruata sunt, tum à Pontifice, tum ab Episcopis, tum à Praelatis regularibus.

1. Quae peccata sint Pontifici reseruata.
2. Quae reseruentur communiter Episcopis.
3. Non intelliguntur praedicta reseruata, quousque completa sint.
4. Qualiter intelligatur homicidium voluntarium, quod re- seruari solet.
5. Qualiter falsum testimonium in iudicio.
6. Qualiter ponderum, mensurarum monetarum adulteratio, seu corruptio.
7. Qualiter violatio libertatis Ecclesiasticae.
8. Qualiter crimen incendiarij.
9. Qualiter blasphemia publica, & notoria.
10. Qualiter percussio filij parenti facta.
11. Qualiter abusus sacrarum rerum ad magicas artes, &c.
12. Qualiter procuratio abortiuum.
13. Qualiter expositio infantium.
14. Qualiter contractus matrimonij in gradibus prohibitis.
15. Qui sint casus, qui in Religionibus permittuntur reseruati.
16. Explicatur primus, & secundus remissive.
17. Tertius, qui est nocturna, ac furtiua egressio, expenditur.
18. Quartus de proprietate contra votum pauperiaris, & de tes- timonio falso declaratur.
19. Sextus de procuratione ad abortiuum.
20. Septimus de falsificatione manus, seu sigilli Officialis.
21. Octauus de furto rerum Monasterij.
22. Nonus de lapsu carnis opere consummato.
23. Decimus, occisio, vulneratio, seu grauis percussio.
24. Vndecimus, retardare, vel impedire litteras Superioris ad inferiores, vel e contra.

1. DE Pontifice communis est sententia, nullum pecca- tum sibi reseruatum esse, quod excommunicationem annexam, & sibi reseruatum non habeat, vt late probat Sua- rez disput. 29. sect. 2. Quae autem haec sint, expendemus, cum de excommunicationibus Pontifici reseruatis loquemur. Subla- ta ergo excommunicatione, vel illa per ignorantiam non in- currenda, peccatum, esto grauissimum sit, reseruatum non est, quia non aliter quam simul cum censura reseruatur, sicuti do- cuerunt Hentiaq. lib. 6. cap. 14. num. 1. Coninch. disput. 8. de poe- nitent. dub. 11. num. 81. Valq. q. 91. art. 4. dub. 1. Sanch. lib. 2. sum. cap. 8. num. 5. Layman. cap. 12. num. 2. Durante tamen excom- municatione, non solum ipsa, sed & peccatum per se, & imme- diate reseruatum est, ita vt ab alio, quam ab eo, cui censura re- seruatur, absolui non possit, vt bene Coninch. n. 83. Sanch. Suar. & Layman. supra notantur.

Excipit Aegid. de Coninch. d. disp. 8. dub. 11. n. 82. promouen- tes, & promotos ad Ordines simoniace, quorum peccatū Six- tus V. in Bulla data anno 1589 sibi reseruauit; tamen excom- municationem praedicto peccato non annexat. Sed non est admittenda haec exceptio: quia esto Sixtus V. praedicto pec- cato excommunicationem reseruatum non imposuerit; posita tamen est in Extravaug. 2. de Simonia.

2. De Episcopis non est constans sententia, an sint aliqua peccata iure reseruata, vt videre est apud Syluest. verbo, Casus. Nauarr. cap. 27. nu. 262. Rodrig. t. 1. quasi. regular. quasi. 61. art. 2. Fagundez de secundo Eccl. praepcepto lib. 8. cap. 2. à nu. 1. Suar. disput. 29. section. 3. Tolet. lib. 3. cap. 14. Nam esto, quatuor ca- sus enumerentur in Extravaug. Inter cunctas de priuileg. post me- dum, de facto Episcopis non reseruatur: sed solum asseritur, ab

N Episcopis